

กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร
THE SUPERVISION PROCESS OF THE ADMINISTRATOR
OF WATSRINUANTHAMMAWIMON SCHOOL UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION

พรรณภา มหาวิชา¹

วรกาญจน์ สุขสดเขียว²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบกระบวนการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมลสังกัด กรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยใช้ข้าราชการครูของโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 3 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน และ ครูผู้สอน 47 คน รวม 59 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนตาม แนวคิดของแฮร์ริส (Harris) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือใช้ความถี่ (f) และร้อยละ (%) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประสานงาน ด้านการประเมินสภาพการทำงาน ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน และด้านการจัดสรรทรัพยากร

2. แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมลสังกัด กรุงเทพมหานคร คือ 1) ควรมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมต่าง ๆ จากการทำงานโดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินและเปรียบเทียบ พฤติกรรมต่าง ๆ จากการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม 2) ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกในการนิเทศการงานตาม ความสำคัญและสิ่งที่เป็นเรื่องเร่งด่วน 3) ควรมีการนำทฤษฎีความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบท ของโรงเรียน 4) ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรเลือกวิธีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่จากการสำรวจความ ต้องการจากสมาชิกเพื่อวางแผนการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม 5) ควรให้ความรู้ แนวทางวิธีการในการนิเทศอย่าง หลากหลายเหมาะสมกับรายวิชา

คำสำคัญ : กระบวนการนิเทศ

Abstract

The purpose of this research were to find: 1) the supervision process of the administrator of Watsrinuanthammawimon School under the Bangkok Metropolitan Administration and 2) the development of the supervision process of the administrator of Watsrinuanthammawimon School under the Bangkok Metropolitan Administration. The population comprised school director, deputy directors and teachers of Watsrinuanthammawimon School, 59 respondents in total. The instrument was a questionnaire on the supervision process of Harris's viewpoint and focus group discussion. Statistics used to analyze data were frequency (f), percentage (%), arithmetic mean (μ), standard deviation (σ), and content analysis.

¹ นักศึกษาปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The research revealed that :

1. The supervision process of the administrator of Watsrinuanthammawimon School under the Bangkok Metropolitan Administration, as a whole and as an individual was at a high level, ranking from the highest to the lowest : prioritizing, directing, , coordinating , assessing , designing and allocating resources.

2. The guidelines for the supervision process of the administrator of Watsrinuanthammawimon School under the Bangkok Metropolitan Administration as suggested by the teachers were as follows : 1.) There should be comparison between behavior and work by using suitable rubric evaluation. 2.) There should be an arrangement of the important problems and choice of supervision performance based on the necessity and its importance. 3.) There should be an appropriate application of the theories of supervision that is suitable in school. 4.) Every subject teachers are in each subjects should select method to work with suitable resources from survey in order to have a plan for the allocation of budget. 5.) There should be a suitable guidelines on knowledge and method of supervision for each subject teacher.

Keyword : The supervision process

บทนำ

โลกกำลังก้าวเข้าสู่สังคมฐานความรู้ที่อาศัยความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมศึกษานับเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสังคมเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันสูง ดังจะเห็นได้ว่าประเทศต่างๆ ในทุกภูมิภาคของโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือกำลังพัฒนาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งสิ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ และเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่โลกในศตวรรษที่ 21 หลายประเทศจึงต้องเร่งพัฒนาระบบการศึกษา ตั้งแต่การปฏิรูปหลักสูตร ครู การจัดการเรียนการสอน ไปจนถึงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพสามารถยืนหยัดได้ในเวทีโลก ประเทศไทยก็เช่นกันมีความจำเป็นต้องเร่งพัฒนาระบบการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ที่ทันสมัยและทักษะที่สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการและเทคโนโลยี รวมทั้งจิตสำนึกในความเป็นไทยพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ 2556 : 1)

การศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ ผู้บริหารจำเป็นต้องปรับบทบาทเพื่อผลิตเยาวชนให้ทันกับโลกแห่งการแข่งขัน เพราะปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงเป็นภารกิจที่ทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างเต็มที่ ทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน แม้ว่าในปัจจุบันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 จะเปิดโอกาสให้ทุกหน่วยงานในสังคมสามารถจัดการศึกษาได้ก็ตาม แต่สถานศึกษาก็ยังเป็นหน่วยงานหลักที่มีความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

ให้กับนักเรียนที่จะโตขึ้นเป็นสมาชิกของสังคมในโอกาสต่อไป การจัดการศึกษาในสถานศึกษาผู้บริหารนับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการที่จะเป็นผู้นำในการพัฒนาทุกด้าน ทั้งงานวิชาการและกิจกรรมเสริมอื่นๆ โดยมี จุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ 2545 : ก) การบริหารงานการศึกษาในโรงเรียนผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจขอบข่ายของเนื้อหาและหลักการบริหารงานวิชาการ รวมไปถึงการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์ จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อจะได้วางแผนได้ถูกต้อง มีการจัดการบริหารที่ดีโดยมีเทคนิควิธีการที่จะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพได้ตามเป้าหมายและความคาดหวังของหลักสูตร (สนั่น มีสัจธรรม 2540 : 3)

กระบวนการนิเทศการศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าสู่มาตรฐานการศึกษาโดยการให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ จึงเป็นการวางแผนปฏิบัติงานที่มีขั้นตอนต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนลำดับสุดท้าย เพราะการนิเทศเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นที่ยอมรับในปัจจุบันว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงเกี่ยวกับการสอนทั้งหมด ดังนั้นไม่ว่าจะพิจารณาในแง่มุมใดก็ตาม ผู้บริหารสามารถใช้การนิเทศเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหาร การนิเทศ จึงมีความความสำคัญที่ผู้บริหารไม่อาจหลีกเลี่ยงได้และจะต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบการบริหารมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ชาวี มณีศรี 2542 : 52-53)

โดยการทำงานร่วมกับครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน เพื่อมุ่งจุดหมายอันเดียวกัน คือ ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนดคือ มีผลสำเร็จทางการเรียนสูงหรือเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (คำริ บุญชู 2546 : 16)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบกระบวนการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีการศึกษา

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental , case study)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหารและครู โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 59 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง
2. ตัวแปรที่ศึกษาเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศของผู้บริหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีสองแบบ แบบแรกเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับซึ่งแบบสอบถามในตอนี่ 2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าระดับของไลเคิร์ต (Likert's five rating scale) (Likert, 1967 : 114) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าระดับคะแนนดังต่อไปนี้

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 2 มีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

และแบบที่สอง คือ การสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีหนังสือ ตำรา เอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์และแบบสอบถามที่อ้างอิง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างและปรับปรุงเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์

2. ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (index of item objective congruence)

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนในเขตหนองแขม สังกัดกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 30 คน ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการจำนวน 3 คน หัวหน้ากลุ่มสาระจำนวน 8 คน ครูผู้สอน 18 คน

4. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามกลับมาหาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1974 :161) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.976

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าทางสถิติต่างๆในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง โดยใช้ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครใช้มัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และนำไปเทียบกับเกณฑ์ในการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1970 : 190) ดังนี้

มัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

มัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

มัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

มัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 1 แสดงมัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติกระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

(N=59)

กระบวนการนิเทศ ของผู้บริหาร โรงเรียน	ครู			หัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้			ผู้บริหาร			รวม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1. การประเมิน สภาพงาน	4.04	0.64	มาก	4.09	0.63	มาก	4.06	0.64	มาก	4.05	0.63	มาก
2. การจัดลำดับ ความสำคัญของงาน	4.20	0.62	มาก	4.21	0.65	มาก	4.22	0.62	มาก	4.20	0.62	มาก
3. การออกแบบวิธี การทำงาน	4.03	0.70	มาก	4.08	0.71	มาก	4.03	0.74	มาก	4.04	0.70	มาก
4. การจัดสรร ทรัพยากร	4.07	0.64	มาก	4.09	0.65	มาก	4.12	0.66	มาก	4.00	0.64	มาก
5. การประสานงาน	4.06	0.72	มาก	4.10	0.74	มาก	4.14	0.68	มาก	4.07	0.72	มาก
6. การอำนวยความสะดวก	4.10	0.67	มาก	4.14	0.69	มาก	4.09	0.68	มาก	4.11	0.67	มาก
รวม	4.08	0.67	มาก	4.11	0.68	มาก	4.09	0.66	มาก	4.09	0.67	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่ากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.67$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า กระบวนการนิเทศ

มัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การหาแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้การสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ซึ่งได้ประเด็นจากคำถาม ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละด้าน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 กระบวนการนิเทศของผู้บริหาร วัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร

ในการวิเคราะห์กระบวนการนิเทศของผู้บริหารวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบสท์ (Best) โดยกระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมากปรากฏรายละเอียดดังนี้

ของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การจัดลำดับความสำคัญของงาน ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.62$) การอำนวยความสะดวก ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.67$)

การประสานงาน ($\mu = 4.07, \sigma = 0.72$) การประเมินสภาพงาน ($\mu = 4.05, \sigma = 0.63$) การออกแบบวิธีการทำงาน ($\mu = 4.04, \sigma = 0.70$) และการจัดสรรทรัพยากร ($\mu = 4.00, \sigma = 0.64$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มเป็นดังนี้

กลุ่มครูมีความเห็นว่า กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.08, \sigma = 0.67$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงมีขั้วมีเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การจัดลำดับความสำคัญของงาน ($\mu = 4.20, \sigma = 0.62$) การอำนวยความสะดวก ($\mu = 4.10, \sigma = 0.67$) การจัดสรรทรัพยากร ($\mu = 4.07, \sigma = 0.64$) การประสานงาน ($\mu = 4.06, \sigma = 0.72$) การประเมินสภาพงาน ($\mu = 4.04, \sigma = 0.64$) และการออกแบบวิธีการทำงาน ($\mu = 4.03, \sigma = 0.70$) ตามลำดับ

กลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีความเห็นว่า กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11, \sigma = 0.68$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงมีขั้วมีเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การจัดลำดับความสำคัญของงาน ($\mu = 4.21, \sigma = 0.65$) การอำนวยความสะดวก ($\mu = 4.14, \sigma = 0.69$) การประสานงาน ($\mu = 4.10, \sigma = 0.74$) การประเมินสภาพงาน ($\mu = 4.09, \sigma = 0.63$) การจัดสรรทรัพยากร ($\mu = 4.09, \sigma = 0.65$) และการออกแบบวิธีการทำงาน ($\mu = 4.08, \sigma = 0.71$) ตามลำดับ

กลุ่มผู้บริหารมีความเห็นว่า กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.09, \sigma = 0.66$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงมีขั้วมีเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การจัดลำดับความสำคัญของงาน ($\mu = 4.22, \sigma = 0.62$) การประสานงาน ($\mu = 4.14, \sigma = 0.68$) จัดสรรทรัพยากร ($\mu = 4.12, \sigma = 0.66$) การอำนวยความสะดวก ($\mu = 4.09, \sigma = 0.68$) การประเมินสภาพงาน ($\mu = 4.06, \sigma = 0.64$) และการออกแบบวิธีการทำงาน ($\mu = 4.03, \sigma = 0.74$) ตามลำดับ

3. การหาแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้การสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ซึ่งได้ประเด็น

จากคำถาม ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านการประเมินสภาพงาน ผู้บริหารควรมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆ จากการทำงาน โดยดูความรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จจากน้อยเพียงใด เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ รวมถึงสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในเรื่องของกระบวนการสอนว่ามีเทคนิค วิธีการที่หลากหลายและน่าสนใจอย่างไร โดยมีหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าไปร่วมนิเทศการสอนของครูด้วย รวมทั้งผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินและเปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆ จากการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม

ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ผู้บริหารควรมีการจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกในการนิเทศ โดยสำรวจความต้องการของครู จากนั้นให้ค่าคะแนนน้ำหนักในแต่ละประเด็นปัญหามาจัดเรียงเป็นลำดับก่อนหลังตามความสำคัญ และสิ่งที่เป็นเรื่องเร่งด่วน เลือกเรื่องที่สำคัญที่สุดเพื่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาก่อน จากนั้นวางแผนการนิเทศและการดำเนินงานต่างๆ

ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ผู้บริหารควรมีการนำทฤษฎี ความรู้ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ โดยใช้ทฤษฎีให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนอย่างเหมาะสมต้องเป็นทฤษฎีที่เป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ สร้างความเข้าใจแก่คณะครู โดยการอบรมให้ความรู้ก่อนการดำเนินงาน สร้างความมั่นใจให้กับครูผู้รับการนิเทศก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน

ด้านการจัดสรรทรัพยากร ในเรื่องการแบ่งปันทรัพยากรให้ตามสัดส่วนเมื่อไม่อาจจัดหาให้ได้ทั้งหมดนั้น ผู้บริหารต้องประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระเพื่อชี้แจงแนวทางการปฏิบัติ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เลือกวิธีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ สิ่งไหนที่สามารถใช้งานร่วมกันได้ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ก็ให้ใช้งานร่วมกัน ถ้าใช้ร่วมกันไม่ได้อาจจัดหาทรัพยากรเหล่านั้นให้จากโรงเรียนในกลุ่มเดียวกัน แต่ถ้าเป็นทางด้านบุคลากรอาจมีการเชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มาให้ความรู้กับคณะครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรในโรงเรียน

ด้านการประสานงาน ผู้บริหารต้องมีการใช้งบประมาณเพื่อประสานการทำงานนิเทศร่วมกันอย่างเหมาะสม สำหรับวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ นั้นต้องมีการวางแผนล่วงหน้า

โดยให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สำรวจความต้องการจากบุคลากรภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ นำผลสำรวจที่ได้มาประชุมกับคณะผู้บริหารเพื่อวางแผนการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ให้เหมาะสมตรงตามความต้องการ

ด้านการอำนวยการ ผู้บริหารควรมีการกำหนดทางเลือกที่หลากหลายเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานนิเทศ โดยเข้าใจธรรมชาติของรายวิชาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถให้ความรู้และแนวทางในการนิเทศอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับรายวิชา โดยต้องไม่ตัดสินปัญหาที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกรู้สึกของครูผู้สอน เปิดโอกาสให้ครูผู้รับการนิเทศร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กระบวนการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก โดยเรียงมีข้มมีเลขนิดจากมากไปหาน้อยดังนี้ การจัดลำดับความสำคัญของงาน มีข้มมีเลขนิดมากที่สุด รองลงมาคือ การอำนวยการ การประสานงาน การประเมินสภาพงาน การออกแบบวิธีการทำงาน และการจัดสรรทรัพยากร ตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 กระบวนการนิเทศของผู้บริหาร ด้านการประเมินสภาพงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของงานที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ มีข้มมีเลขนิดมากที่สุด รองลงมาคือ มีการศึกษาถึงสภาพต่างๆเพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดงานด้านการนิเทศ มีการทบทวนประเด็นปัญหาจากการนิเทศ มีการพิจารณาพฤติกรรมการทำงานในด้านการนิเทศ มีการตรวจสอบประเด็นปัญหาจากการนิเทศอย่างรอบคอบ มีการสังเกตปัญหาที่ไ้จากการวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับการนิเทศ และมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆจากการทำงานมีข้มมีเลขนิดน้อยที่สุด

1.2 กระบวนการนิเทศของผู้บริหาร ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศของโรงเรียนในโครงการ มีข้มมีเลขนิด

มากที่สุด รองลงมาคือ มีการกำหนดจุดประสงค์ของกิจกรรมนิเทศตามความสำคัญและจำเป็น มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศอย่างชัดเจน มีการกำหนดทางเลือกของการนิเทศ มีแนวปฏิบัติที่ไ้ไว้จากการนิเทศ มีแนวปฏิบัติที่หลากหลายในการนิเทศ และมีการจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกในการนิเทศ มีข้มมีเลขนิดน้อยที่สุด

1.3 กระบวนการนิเทศของผู้บริหาร ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการนิเทศอย่างเหมาะสม มีข้มมีเลขนิดมากที่สุด รองลงมาคือ มีการกำหนดแผนในการทำงานนิเทศ มีการนำแผนการนิเทศไปใช้อย่างต่อเนื่อง มีการจัดระบบการทำงานในการนิเทศอย่างเหมาะสม มีการเตรียมวิธีการต่างๆในการปฏิบัติงาน มีการวางแผนการทำงานเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการนิเทศ มีการนำแนวคิดต่างๆที่เกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศมาใช้ มีการเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานนิเทศ มีการจัดความสัมพันธ์งานของแต่ละฝ่ายเพื่อความสะดวกในการจัดการนิเทศ และมีการนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ มีข้มมีเลขนิดน้อยที่สุด

1.4 กระบวนการนิเทศของผู้บริหาร ด้านการจัดสรรทรัพยากร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบต่อโครงการนิเทศ มีข้มมีเลขนิดมากที่สุด รองลงมาคือ มีการมอบหมายบุคลากรให้ปฏิบัติงานการนิเทศตามเป้าหมายเฉพาะ มีการกำหนดทรัพยากรที่จำเป็นให้กับโครงการนิเทศ มีการกำหนดทรัพยากรในการนิเทศให้ตามความต้องการของแต่ละบุคคล มีการกำหนดการใช้ทรัพยากรตามเป้าหมายการนิเทศ มีการจัดแบ่งทรัพยากรให้บุคลากรในการนิเทศอย่างเหมาะสม มีการจัดแบ่งทรัพยากรให้โครงการนิเทศอย่างเหมาะสม มีการกำหนดการใช้ทรัพยากรตามวัตถุประสงค์เฉพาะของส่วนงานนิเทศ และมีการแบ่งปันทรัพยากรให้ตามสัดส่วนเมื่อไม่อาจจัดหาให้ไ้ทั้งหมด มีข้มมีเลขนิดน้อยที่สุด

1.5 กระบวนการนิเทศของผู้บริหาร ด้านการประสานงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการกำหนดเวลาในการนิเทศอย่างชัดเจน มีข้มมีเลขนิดมากที่สุด รองลงมาคือ มีการกำหนดตารางเวลาในการนิเทศอย่างเหมาะสม มีการปรับวิธีการทำงานในส่วนต่างๆของการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ มีการประสานการทำงานของบุคลากรในการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ

มีการอำนวยความสะดวกทุกอย่างเพื่อให้การทำงานบรรลุตามเป้าหมาย มีการสร้างความสามัคคีในการปฏิบัติงานนิเทศร่วมกัน มีการประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการนิเทศ และมีการใช้งบประมาณเพื่อประสานการทำงานนิเทศร่วมกันอย่างเหมาะสม มีมรรษิณเลคณิตนน้อยที่สุด

1.6 กระบวนการนิเทศของผู้บริหาร ด้านการอำนวยความสะดวก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการแต่งตั้งบุคลากรปฏิบัติงานด้านการนิเทศ มีมรรษิณเลคณิตนมากที่สุด รองลงมาคือ มีการกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติงานในการนิเทศอย่างชัดเจน มีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานการนิเทศ มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานนิเทศ มีการให้บุคลากรปฏิบัติงานด้านการนิเทศตามความสามารถของแต่ละบุคคล มีระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการนิเทศ มีการปฏิบัติงานนิเทศที่เหมาะสม มีการแนะนำการปฏิบัติงานนิเทศให้แก่บุคลากร และมีการกำหนดทางเลือกที่หลากหลายเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานนิเทศ มีมรรษิณเลคณิตนน้อยที่สุด

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่ากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงมรรษิณเลคณิตนจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประสานงาน ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการประเมินสภาพงาน และด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการปฏิบัติอย่างหลากหลาย จึงนำกระบวนการนิเทศมาใช้ เพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู และพฤติกรรมปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน โดยการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำ แก่ครูหรือผู้ปฏิบัติงาน การประสานงาน การให้บริการในด้านต่างๆ รวมทั้งการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จัดวางตัวบุคคลในการนิเทศอย่างเหมาะสม มีการจัดหาทรัพยากร งบประมาณ สื่อและอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่จะสนับสนุนการนิเทศในสถานศึกษา ผลดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพร หอมทวนลม (2549:บทคัดย่อ) เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา อำเภอห้วยกระเจา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

กระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา อำเภอห้วยกระเจา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขั้นตอนแผนการนิเทศ ขั้นตอนปฏิบัติการนิเทศ ขั้นตอนศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ และขั้นตอนการประเมินผล โดยมีแนวทางการนิเทศภายในขั้นการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและนำไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติการนิเทศ ขั้นตอนแผนการนิเทศ ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน จัดทำแผนการนิเทศ ปฏิบัติปฏิบัติการนิเทศ แผนการประเมิน คู่มือการนิเทศ ควรปฏิบัติการนิเทศภายในตามแผนการนิเทศที่วางไว้ได้อย่างจริงจัง ต่อเนื่อง ขั้นตอนการประเมินผลควรมีการกำกับติดตามดูแลการปฏิบัติการนิเทศภายใน รายงานสรุปผลการนิเทศให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบและนำผลประเมินไปพัฒนาปรับปรุงการนิเทศภายในของสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชูติมา เข้มจำเมือง (2553:บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงมรรษิณเลคณิตนจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการออกแบบวิธีทำงาน ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ด้านการประสานงาน ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการประเมินสภาพปัญหา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คอลลิน (Collin) (2003: Abstract) ที่พบว่ากระบวนการนิเทศภายในเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้ดี โดยในเร็ววันนี้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นมาก อันเป็นผลมาจากการให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ครูผู้สอน ดังนั้นการนิเทศภายในจะช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูให้ดีขึ้น

เมื่อพิจารณาในรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้านตามรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านการประเมินสภาพงาน ผลการวิจัยกระบวนการนิเทศพบว่า การประเมินสภาพปัญหา อยู่ในระดับมากเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะมีการนำเอาข้อมูลที่มีอยู่ในขณะนั้นมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานที่คาดหวังไว้ หรือความต้องการของโรงเรียนในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัมพรกัญญ์ บัวครอง (2553:บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำ

การจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรสร้างความตระหนัก ในการนำสภาพปัญหาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา อย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลักขมี สุนทร จันทร (2552:บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพ การนิเทศภายในของโรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่ พบ ว่าการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพบว่าการเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อประเมินผลหลังจากได้รับการนิเทศ การจัดการเรียนรู้มีการปฏิบัติในระดับกลางคือ การประชุม ประจำเดือนเพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆให้ครูได้ทราบและ เตรียมพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1.2 ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ผลการ วิจัยพบว่า การจัดลำดับความสำคัญของงาน อยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เป็นการกำหนดมาตรฐาน สำหรับการตัดสินใจเลือกทิศทางการดำเนินงานตามแผน และสนองความต้องการ รวมทั้งสามารถ นำไปปฏิบัติได้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ นุชยา ปิยารมย์ (2548 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานนิเทศด้านวิชาการของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอ สังเกตสำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนในภาค ตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมการนิเทศ ผู้บริหาร ชี้แจงวัตถุประสงค์ในที่ประชุมแก่ข้าราชการครูและพนักงาน ราชการคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศ ระดมความคิด ร่วม กันกำหนดแผนงานนิเทศด้านวิชาการ และผู้นิเทศ มีการศึกษา เอกสารเกี่ยวกับการนิเทศและจัดเตรียมตารางการนิเทศ

1.3 ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ผลการวิจัยพบ ว่า การออกแบบวิธีการทำงานอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่น นี้เพราะ มีการกำหนดลักษณะเฉพาะของงานแต่ละงาน ซึ่งทำให้นักครูรู้ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในงานและ สามารถปฏิบัติงานได้เป็นผลสำเร็จซึ่งควรยึดหลัก การจัดแบ่ง งานแต่ละงานเป็นงานย่อยๆที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้อง กัน ซึ่งสอดคล้องกับ อัมพรกัญญ บัวครอง (2553:บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน แกนนำการจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษา ศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่าควรจัดการนิเทศใน แนวทางเดียวกันโดยต้องมีการประชุมวางแผนเพื่อหารูปแบบ ในการนิเทศที่เหมาะสม

1.4 ด้านการจัดสรรทรัพยากร ผลการวิจัยพบว่า การ จัดสรรทรัพยากรอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ มีการ กำหนดทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับจุดมุ่งหมายเฉพาะ และ

มอบหมายบุคลากรให้ปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ ณรงค์ศักดิ์ ไชยชมพู่ (2550 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 ที่พบว่าแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียน เอกชน ควรมีการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในให้มี ความทันสมัยเหมาะสมและเพียงพอ

1.5 ด้านการประสานงานผลการวิจัยพบว่า มีการ ประสานงานอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ การ ประสานงานเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหาร และการ ปฏิบัติ งานในหน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้ เทคนิคในการส่งเสริม ชักจูง ดักเตือนและช่วยเหลือเพื่อให้ งานที่ทำประสบผลสำเร็จ มีการสื่อสารที่ตรงกันอย่างรวดเร็ว และราบรื่น สามารถทำให้ทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงานอย่างมีจุดหมาย เดียวกันตามวัตถุประสงค์ของงานที่กำหนดไว้และต้องมีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่เป็นไปตามข้อกำหนด ประหยัดเวลาและ ทรัพยากร ซึ่งสอดคล้องกับ สเปียร์เซ (Speace) (2003 : Abstracts) พบว่ารูปแบบของการใช้เทคนิคการนิเทศแบบคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้เกิดผลในด้านดีหลายประการ เกิดศักยภาพจากความร่วมมือกัน ตระหนักว่าการนิเทศเป็น แหล่งทรัพยากรสำหรับการเพิ่มระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนและ สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันอย่าง ทัวถึง

1.6 ด้านการอำนวยความสะดวก ผลการวิจัยพบว่า การอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ การอำนวยความสะดวก เป็นการทำให้เกิดสภาพที่เหมาะสมในการดำเนินการตามแผน งานให้มากที่สุด โดยการ แต่งตั้งบุคลากร กำหนดแนวทาง หรือระเบียบปฏิบัติในการทำงาน แนะนำ การปฏิบัติงานและ ตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ชาญชัย ไพยารมย์ (2553 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานนิเทศในโรงเรียนแม่ถา นววิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1 ผลการ วิจัยพบว่า การดำเนินงานบริหารวิชาการตามขอบเขตการ ดำเนิน งานนิเทศภายในทั้งสิ้น 17 งาน มีการพัฒนาขึ้นในทุก งาน เมื่อพิจารณา ในรายละเอียดของแต่ละงาน พบว่าในบาง งานไม่มีการพัฒนาหรือไม่มีการปฏิบัติในบางด้าน สาเหตุมา จากข้อจำกัดของผู้รับ ผิดชอบแต่ละงานที่มีภาระงานน้อยต่าง กันจึงควรมีการศึกษาในเชิงลึกถึงสภาพปัญหาและความต้องการ ในการดำเนินงานแต่ละงาน จัด ทำคู่มือปฏิบัติงานของแต่ละ งานให้ชัดเจนเพื่อใช้ควบคู่กับคู่มือการดำเนินงานนิเทศภายใน ของโรงเรียน

การพัฒนากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร แต่ละด้านควรได้รับการพัฒนาดังนี้ 1) ด้านการประเมินสภาพปัญหา ผู้บริหารควรมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆจากการทำงานโดยดูความรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ รวมถึงสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในเรื่องของกระบวนการสอนว่ามีเทคนิค วิธีการที่หลากหลายและน่าสนใจอย่างไร โดยมีหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าไปร่วมนิเทศการสอนของครูด้วย รวมทั้งผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินและเปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆจากการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม 2) ด้านการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ผู้บริหารควรมีการจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกในการนิเทศ โดยสำรวจความต้องการของครู จากนั้นให้ค่าคะแนนน้ำหนักในแต่ละประเด็นปัญหามานำมาจัดเรียงเป็นลำดับก่อนหลังตามความสำคัญ และสิ่งที่เป็นเรื่องเร่งด่วน เลือกเรื่องที่สำคัญที่สุดเพื่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาก่อนจาก นั้นวางแผนการนิเทศและการดำเนินงานต่างๆ 3) ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ผู้บริหารควรมีการนำทฤษฎี ความรู้ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ โดยใช้ทฤษฎีให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนอย่างเหมาะสมต้องเป็นทฤษฎีที่เป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ สร้างความเข้าใจแก่คณะครูโดยการอบรมให้ความรู้ก่อนการดำเนินงาน สร้างความมั่นใจให้กับครูผู้รับการนิเทศก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน 4) ด้านการจัดสรรทรัพยากร ในเรื่องการแบ่งปันทรัพยากรให้ตามสัดส่วนเมื่อไม่อาจจัดหาให้ได้ทั้งหมดนั้น ผู้บริหารต้องประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระเพื่อชี้แจงแนวทางการปฏิบัติ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เลือกวิธีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ สิ่งไหนที่สามารถใช้งานร่วมกันได้ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ก็ให้ใช้งานร่วมกัน ถ้าใช้ร่วมกันไม่ได้อาจจัดหาทรัพยากรเหล่านั้นให้จากโรงเรียนในกลุ่มเดียวกัน แต่ถ้าเป็นทางด้านบุคคลอาจจะมีการเชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มาให้ความรู้กับคณะครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรในโรงเรียน 5) ด้านการประสานงาน ผู้บริหารต้องมีการใช้งบประมาณเพื่อประสานการทำงานนิเทศร่วมกันอย่างเหมาะสม สำหรับวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ นั้นต้องมีการวางแผนล่วงหน้า โดยให้หัวหน้ากลุ่มสาระ

การเรียนรู้สำรวจความต้องการจากบุคลากรภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ นำผลสำรวจที่ได้มาประชุมกับคณะผู้บริหารเพื่อวางแผนการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ให้เหมาะสมตรงตามความต้องการ 6) ด้านการอำนวยความสะดวก ผู้บริหารควรมีการกำหนดทางเลือกที่หลากหลายเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานนิเทศ โดยเข้าใจธรรมชาติของรายวิชาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถให้ความรู้และแนวทางในการนิเทศอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับรายวิชา โดยต้องไม่ตัดสินปัญหาที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกละเอียดของฝ่ายเดียว เปิดโอกาสให้ครูผู้รับการนิเทศร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา

ความรู้ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศ เช่น การประเมินสภาพปัญหา การออกแบบวิธีการทำงาน

2. สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ควรมีนโยบายในการดูแลด้านการนิเทศของผู้บริหาร โดยเฉพาะ เพราะมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการสอนของครูอันจะส่งผลต่อการพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการ

นิเทศของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการ

กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา.

กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2544.

ชาญชัย ไพฑารมณ. “การพัฒนาการดำเนินงานนิเทศในโรงเรียน
แม่อนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เชียงใหม่เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหาร การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553

ชุดิมา แยมจำเมือง. “กระบวนการนิเทศที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน
ของครู โรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร”

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2554.

ณรงค์ศักดิ์ ไชยชมภู. “การนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนในเขต
พื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1.” วิทยานิพนธ์

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2550.

บุญยา ปิยะมร. “การดำเนินงานนิเทศด้านวิชาการของศูนย์
บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ สังกัดสำนัก

บริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้.”

วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2548.

ลักขมี สุนทรจันทร์. “การเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายใน
โรงเรียนนวิชัยวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552.

สนั่น มีสัตรูธรรม. **หลักสูตรและการบริหารวิชาการ**. กรุงเทพฯ:
เอสดีเพรส, 2540.

สมพร หอมทวนลม. “กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
อำเภอห้วยกระเจา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษากาญจนบุรี เขต 2.” สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

อัมพรกัญญ บัวครอง. “การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน
แกนนำการจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.” สารนิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2553.

Collin, James J. “**Modern and Postmodern Teacher
Supervision and Evaluation :**

Perception of Secondary School Principals and Teacher.”
Dissertation Abstracts International. , 2003.

Cronbach Lee J. **Essentials of Psychological**. 3rd. ed. New
York : Harper & Row Publishers, 1947.

Speace, Cynthia C. “**The Effect of Differentiated Supervision
on Classroom Practice and Participants.”**
Dissertation Abstracts International., 2003.

